

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex d[omi]n[i]s [con]fortauit paulum ca. cviiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Actuum apostolorum

presterunt eis silentium. Viri fratres ego sum homo hebreus natus in tbarso cilicie. nutritus in hac ciuitate secundum pedes gamalielis: et ab eo eruditus. et fui emulatoz legis sicut et vos et persecutor sum christianos. Cuius rei testis est mihi princeps sacerdotum a quo accepi litteras in damasco. ut si quis tibi inuentus christianos: vincos perducerem in hierusalem. Postea persecutus est quomodo percussit eum dominus cecitate in via. quomodo conuersus es et baptizatus ab anania. quomodo post multum circuitus de damasco rediisti in hierusalem. Et dum oraret in templo factus es in extasi. et vidisti et audisti christum dicentem tibi. Festina et eri velociter de hierusalem quia non recipient testimonium tuum de me. Ad quem ipse respondit. Domine ipsi sciunt quia persequebar sectatores nominis christiani. et in eius lapidatione stephani custodis vestimenta lapidationis. quod debet eis sufficere hoc exemplum conuersationis mee. Et dominus ad eum. Vade quoniam iam ad nationes mittam te loqui. quasi diceret. Hec propter hoc credet tibi iudei. ideo mittam te ad gentes que tamen loco quam animo a iudeis sunt longe.

¶ Paulus ciuem romanum se fecit.

Capitulum. CVI.

In quo usque ad

hoc verbum in silentio audissent eum iudei. audito quod destinatus esset gentibus. unanimiter vociferati sunt proiecentes vestimenta sua. et puluerem facientes in aera per magnitudine tristitie. quasi furor exprimeret dicentes tribuno. Tolle de terra hominem huiusmodi. Non est enim fas eum audire. Et iussit eum tribunus induci in castra in turrim sceleris illa que dicebatur antonia. et agrippia. et ce di flagellis et torqueri. ut ita non occideret eum tormentis eius satiati. Et cum astrinxissent eum loris dicit paulus astanti centurioni. Licet vobis flagellare hominem romanum idem natum. id est de nullo reatu ordine iudicario conuictum. Quo audito accessit centurio ad tribunum dicens. Quid acturus es. Hic homo ciuis romanus est. Et accedens tribunus ad paulum quaesivit ab eo an romanus esset. Et confessus est. Et ait tribunus. Ego multa summa pecunie hac ciuitate emi. Ego inquit paulus in ea natus sum. quia pater meus ut paratum est

antequam gigneret eum. comparata sibi gratia romanorum: ciuitate romanorum donatus est ab eis in se et in heredibus suis. Et statim discesserunt inde qui erant eum torturi quia timuit ut tribunus audiret quod esset ciuis romanus.

De scilicet oratione iudeos ex industria pauli.

Capitulum. CVII.

Postero autem die

¶ volens scire diligentius causas accusationis pauli soluit eum et iussit conuenire sacerdotes ad consilium. Et perducens paulum statuit eum inter eos: et cepit paulus palam loqui consilio. Viri fratres inquit. ego omni conscientia bona conuersatus sum apud deum usque in hodiernum diem. Et statim princeps sacerdotum ananias precepit astantibus ut percuterent os eius quasi impudenter gloriaris. Ad quem paulus. Percutet te deus paries dealbare. quod dicitur. Vindicabit in te deus operata. quia cum sedens super cathedram moysi quasi finem legis videris iudicare. et iudicas contra legem. quia cum me reputes blasphemum non me iudicas legis ordine. qui precipit blasphemum extra castra educi: et educum ab omni populo lapidari. Vel forte perbetavit paulus de abolitione sacerdotum iudeorum dicens. Percutet te deus. quod dicitur. Destructus te deus et sacerdotum tuum. sacerdotum. i. iudeorum. Tunc qui astantes dixerunt. Summum sacerdotem dei maledicis: Tunc paulus ait. Nesciebam fratres principem esse sacerdotum. reuera si hoc scire: et essem. Scriptum est enim. Principem populi tui non maledices. Vel quasi mystice ait se nescire. id est sacerdotum iudeorum reprobatum esse. quia licet nouerit hunc non esse vere principem sacerdotum: tamen temperate respondet. instruens alios ut modestius se haberent erga priores suos. Tunc timens paulus imperum iudeorum excogitauit quomodo moueret scilicet in inter eos. Et cum presentes essent pharisaei et saducei: coram omnibus professus est se esse de secta phariseorum. ut ita conciliaret sibi animos eorum. et eorum beneficium euaderet manus aliorum. Et cum professus esset. facta est dissensio magna inter phariseos et saduceos.

¶ Dominus confortauit paulum.

Capitulum. CVIII.

Perurgentes qui

et daz phariseorum. pugnabant pro paulo

R 4

contra saduceos dicentes Nihil mali inuenimus in homine isto Quid si spūs locut⁹ ē et vel angel⁹. Hoc autē p̄tra saduceos dicebāt, negantes angelū esse vel sp̄ritū v̄l aīam Et cū facta esset tāta dissensio tūmēs tribun⁹ ne discerneret paul⁹ a saduceis sc̄z volētib⁹ euz rapere: iussit milites descēdere ⁊ rapere eū d̄ medio eoz, ac deducere ī castra, ⁊ sic factū ē

Sequēti autē nocte apparuit domin⁹ paulo dicens. Cōstans esto, sicut em̄ testificat⁹ es de me in hierusalem, sic oportet te et rome testificari.

Quomodo coniuratum est in mortem pauli.

Caplm. CIX.

Sicco autem die

collegerūt se q̄dā ex iudeis ⁊ deuouerūt se maledictōis, si comederēt v̄l biberēt donec occiderēt paulū, p̄ q̄ ī greco habet anathematizauerūt. Et erant plusq̄, xl. viri q̄ hāc cōiuratiōez fecerāt, ⁊ accesserūt ad p̄ncipes sacerdotū ⁊ seniores dicentes. Deuotione deuotim⁹ nos nihil gustaturos donec occidam⁹ paulū. Persuadete ergo tribuno vt adhuc p̄ducatur eū ī mediū ad vos, tanq̄ aliquid sitis certi⁹ p̄gnituri d̄ eo. Nos p̄o parati erim⁹ iterficere eū. Forte h̄ audies nepos pauli fili⁹ sororis ei⁹. Intrauit ī castra, et nūciatū hoc paulo. Et aduocās paul⁹ vnū de centurionib⁹ ait. Adolescentez hūc p̄duc ad tribunū, habet enim aliquid īdicare ei. Et cū venisset adolescēs ad tribunū exposuit dolos et insidias iudeoz contra paulū. Tūc dimittens adolescentez tribun⁹ p̄cepit ei ne alicui hoc reuelaret Et conuocatis duob⁹ centurionib⁹ ait illis. Parate milites ducentos vt eāt v̄sq̄ cesareā pedestres et eq̄tes, lxx. scilicet q̄ nō eant pedestres, ⁊ lancearios ducentos a tertia hora noctis, ⁊ parate iumenta, x. paulo ⁊ comitib⁹ suis, ⁊ perducite eum sanuz et incolumem ad Felices presidem.

Quante presidem contra tertullū oratorem contendit

Caplm. CX.

Crispit quoqz

tribun⁹ p̄sidē epistolā ī hunc modū. Claud⁹ lissias optimo p̄sidi felici salutē. Nec p̄uauit qd

in epistolis nostris seruam⁹. Nō em̄ excellentioris p̄sone p̄misit nomē: imo nomen suum q̄ erat inferior p̄sone p̄sidi. Postea exposuit ī epistola causam accusatiōis pauli, ⁊ modum et ordinē actionis. Cūq̄ venissent cesaream nūcij cū paulo, tradita ep̄la p̄sidi statuerūt paulū ante eū, et ep̄la pleca cognitio q̄ esset de cilicia: ait p̄ses. Audiat te cū accusatores tui venerint: et iussit eū custodiri ī proprio herodis. Post q̄nq̄ autē dies descēdit p̄nceps sacerdotū ananias cū seniorib⁹ cū oratore quodā tertullio qui esset aduocat⁹ eoz. Et porauit tertull⁹ aī felice: ⁊ ī multis accusauit paulū. Postea annuēte p̄sidi r̄iudicauit paul⁹ ostendēs qz nihil dignū morte commiserat, ⁊ qz p̄sequerant eū iudei p̄ p̄tate, sc̄z qz p̄dicabat reurrectionē. Et audito qz esset cōtrouersia de lege eoz: parūpendēs felix ait. Audiam vos cū tribunus listas descēderit. Et iussit paulū esse ī libera custodia vt libere posset īgredi et egredi et deambulare: ⁊ nō p̄hiberet quicq̄ de suis ei ministrare. Post aliquid dies vēit felix cū vxore sua drusilla et vocauit paulum. Ista drusilla iudea erat pulcherrima quā olim p̄cupierat lazari rex a masonū. Et cū vellet eā ducere: negauit dicēs, qz nullo mō nubret ī circūcisio. Postea ille circumcidit se et duxit eam.

Quel felix voluit pecuniam extorq̄re a paulo.

Caplm. CXI.

Im aut missus

est felix a claudio p̄ses iudee sollicitabat eā p̄ iudeos vt nuberet ei. Et tandē inducta est ad hoc exēplo p̄gnante sue beronice, q̄ olim dimisso viro suo nupsit diritori, scilicet agrippe regi filio herodis agrippe, q̄ habebat terrā v̄tra iordanes. Dimisso igit̄ porū viro sc̄z lazaro rege amalonum nupsit drusilla felici. Hec drusilla quia iudea erat libēter audiebat pauluz d̄ fide q̄ ē ī iesum christuz. Et cū disputaret paul⁹ de iusticia ⁊ castitate et ī iudicio futuro: re mefactus est p̄ses audies se iudicanduz. Et ait paulo. Vade t̄p̄e opportuno accersias te. Hoc autē dicebat: sperās se aliquid ab eo accersituruz. Putabat em̄ pauluz habere pecuniam: vnde frequent⁹ eum accersiens loquebatur cum eo. Biennio autē cōpleto successit festus felici missus a nerone. Si autē intelligatur biennio a p̄sidatu felicia nō pote